

Tribuna

El corredor de la lluminositat

JOSEP OLIVERAS
SAMITIER

Professor de
Geografia. URV

La reunió d'empresaris i organitzacions econòmiques de diferents ciutats mediterrànies a Tarragona per impulsar la construcció del corredor ferroviari és un pas més per intentar que el govern de l'estat es tregui la bena dels ulls i es doni compte que la demanda d'uns bons enllaços per ferrocarril cap al centre i nord d'Europa, no és un caprici, sinó una necessitat per impulsar l'activitat econòmica de les zones litorals mediterrànies i estendre també aquesta força cap a l'interior i vers les Illes.

És sabut que avui en dia només les províncies que toquen al litoral del Mediterrani, de Girona fins a Cadis, representen el 39% de la població espanyola i concentren el 37% del producte interior brut de l'estat, però també concentren els índexs més alts de lluminositat nocturna captada per satèl·lit, la qual cosa implica una relació molt estreta amb la població que hi viu i amb l'extensió de la superfície urbanitzada del seu territori.

Fa pocs dies es va presentar a Barcelona un innovador estudi realitzat pels geògrafs Oriol Nel·lo, Joan López, Jordi Martin i Joan Checa, finançat pel Ministeri d'Economia i Competitivitat, i titulat *La luz de la ciudad. El proceso de urbanización en España a partir de las imágenes nocturnas de la Tierra*. En ell mesuren i analitzen el procés d'urbanització a Espanya entre els anys 1992 i 2012, a partir de la lluminositat nocturna que capten els satèl·lits

artificials que discorren per sobre de la península Ibèrica. Utilitzen unes tècniques complexes que va iniciar el geògraf americà Tim Gulden fent el càlcul de la quantitat d'activitat econòmica corresponent a la quantitat de llum que emanava de les diferents zones de la Terra.

Nel·lo i companyia han analitzat el que passava a les capitals de província i en un cercle d'influència de fins a 50 km entorn de les anteriors ciutats, dividides en corones, i amb exclusió de les Canàries, Ceuta i Melilla.

Els resultats mostren unes diferències entre unes i altres àrees molt considerables, ciutats i entorns il·luminats que vol dir fortament urbanitzats i amb activitat, i altres amb poca llum i poca vida.

L'anàlisi de la lluminositat mitjana ponderada entre 1992 i 2012 dona la primacia a Barcelona amb

42,2 punts de lluminositat, seguit de Madrid amb 36,57 i Alacant amb 30,1. A l'altre extrem Càceres només té un índex de lluminositat de 2,24, Terol de 2,65 i Conca de 2,79. Diferències brutals que mostren les desigualtats territorials.

Si en l'anàlisi del nivell de lluminositat anterior s'observa la situació del corredor del Mediterrani, aleshores el resultat és aclaparador perquè si Barcelona ocupa el 1r lloc i Alacant el 3r, Múrcia és el 4t, València el 5è, Tarragona el 6è (valor 25), Girona el 7è, Castelló ocupa el 12è lloc,

En l'anàlisi del nivell de lluminositat del corredor mediterrani Tarragona ocupa el 6è lloc

Cadis el 13è, Màlaga el 14è, i només Almeria i Granada estan per sota de la mediana en els llocs 28è i 31è.

El corredor mediterrani és la franja peninsular més il·luminada i, per tant, la que li correspon una major extensió superficial de lluminositat urbana, fruit dels habitatges de primera i segona residència, però també de totes les activitats industrials, ramaderes, d'equipaments i infraestructures que hi ha dins el radi dels 50 km entorn de les capitals. De fet, si s'observa un mapa de lluminositat nocturna, sense tenir dades d'intensitat, ni de superfície, es pot observar un continuïtat de llum que va de la Costa Brava fins al Mar Menor i que només queda enfosquit en breus trams com poden ser part de Castelló o els caps de la Nau i Gata.

Pel que fa a la superfície amb nivell de lluminositat urbana i

en un radi de 50 km de les capitals de província, Barcelona (1.779 km) ocupa el 2n lloc després de Madrid (2.539 km), però després ve Múrcia, València i Alacant. Tarragona ocupa el 8è lloc amb 663 km de superfície il·luminada, seguida de Girona, i les altres capitals a no massa distància i sempre per sobre de la mediana.

A l'altre extrem hi ha 12 àrees que no arriben als 100 km, Sòria només en té 15 i Burgos 99 km. El total de superfície il·luminada de les àrees estudiades i que corresponen al corredor mediterrani és de 8.999 km, que és el 55,9% de tota la superfície il·luminada que s'ha estudiat.

Del 1992 al 2012 destaquen els augments absoluts de superfícies il·luminades de les àrees urbanes de Múrcia, Alacant, València, Castelló, Tarragona, Barcelona i Girona que significa un increment en 20 anys de 4.093 km més de superfície amb llum, un augment que té molt a veure amb el boom de la construcció, però també amb el desplegament de moltes noves activitats.

L'estudi reconeix que la superfície lumínica és sempre superior a la urbanització física, però les dades no deixen de ser significatives dels espais on hi ha llum –a vegades en excés– i els que estan a les fosques. Aleshores no és lògic que el govern de l'estat freni inversions on pertocquen amb el pretext d'afavorir zones fosques o repartir millor la lluminositat, perquè hi ha àrees que per més diners que hi inverteixin no aconseguiran que la llum s'hi mantingui gaire temps. Malauradament són zones convertides en ZEI (zones econòmiques inviables) que és el mateix que pous sense fons.

DE DISSABTE EN DISSABTE

'Y A MI qué?'

JOSEP MARIA
ARAUZO

Universitat Rovira i
Virgili

La setmana passada l'Ajuntament de Reus va ser notícia a les planes d'informació nacional arran de la denúncia presentada contra l'Ajuntament de Reus arran de l'adhesió a l'AMI (Associació de Municipis per la Independència). Com és sabut, el magistrat del Jutjat Contenciós Administratiu núm. 1 de Tarragona va anul·lar l'adhesió en considerar que la independència de Catalunya suposava una

finalitat partidista, que no era d'interès comú i que aquesta decisió anava més enllà de les competències municipals. El problema no és si la independència és una cosa desitjable o no, o si s'hi ha d'estar a favor o en contra. El problema, en canvi, és que amb aquest recurs a la justícia s'ha vulnerat la llibertat del consistori de Reus de prendre les decisions, els pronunciaments i les adhesions que consideri més oportuns. I aquesta vulneració de drets i llibertats no es refereix a un ens abstracte com és l'Ajuntament, sinó que suposa una retallada de lliber-

tats a tots els seus regidors, pensin el que pensin en relació a la independència i siguin del partit que siguin i, al final, per als ciutadans. Al cap i a la fi, el que el jutge ha anul·lat és la decisió dels representants dels ciutadans de Reus, que pel que es veu no poden decidir segons quines coses i que votin el que votin hauran de passar pel sedàs de la justícia.

Les implicacions no s'acaben aquí, ja que a partir d'ara qualsevol partit o associació pot intentar guanyar als jutjats el que no ha aconseguit guanyar a les urnes. A més a més, el despropòsit és monumental, i no

només perquè l'AMI tingui entre els seus adherents 787 dels 947 municipis de Catalunya, sinó perquè quin sentit té que hi hagi una associació de municipis per la independència si la justícia considera que els municipis no s'hi poden adherir. En coherència l'haurien de tancar a pany i forrellat, però això no quedaria bé davant la premsa internacional i sempre serà més discret anar fent fora els municipis un per un. Potser hi haurà gent que consideri que al cap i a la fi el tema no és tan impor-

tant, però sí que ho és, i no només perquè s'extracta de la vulneració dels mandataris de la voluntat popular, sinó que es comença per aquí i s'acaba anul·lant-ho tot. Avui és la independència, però demà pot ser el Pacte de Ciutat per la Salut. I això afecta tothom que cregui en la democràcia com a forma d'organització social. Potser això de creure que els resultats de les urnes s'acaten sense recórrer al joc brut és una cosa una mica passada de moda, però els valors no caduquen, són eterns. Temps al temps.

El recurs a la justícia suposa una retallada de llibertats a tots els regidors de Reus